

HÉTFŐ

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Megjelenik minden hétfőn délelőtt

A szerkesztésért **LITS ANTAL** felelős. * Laptulajdonos: **MOHOS AGOSTON.**

Egyes szám
5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-ház

II. évfolyam

ARAD, 1908. SZEPTEMBER 28.

39. szám

Ki a város szivéből!

A vasárnapra virradó éjjelen borzalmasan fenséges tüznyelvek festették pirosra az égboltozatot. A hatalmas *Laendler*-féle fatelep égett a Boros Beni-téren, tehát a város kellő közepében.

És ez a fontos. Hogy mennyi a kár, hogy biztosítva volt-e minden, hogy mi okozta a tűzveszedelmet, arról beszámol hűségeen az események rideg, oknyomozástól teljesen távol álló krónikása.

E sorokban azonban a tények fölött gondolkozó elme szólal meg, itt a nagy-nagyközönségnek hangulata, itelele talál viszhangra.

És most visszatérünk ismét a Boros Beni-térre, ahol a tűz pusztított, s ahol nem kevesebb, mint négy fatelep ékeskedik egy rakáson. Ott a *Laendler*-, a *Cukor*-, a *Kotzander*-, és a *Singer*-féle telep, egymás mellett, vagy tőzsomszédságában. Valóban csodával határos, hogy az éjjel a másik három telep megszabadult. A szél keletről fujt, s valósággal szikratengerbe borította a szomszédos három fatelepet.

Nem nagy fantazia kell hozzá, hát tessék elképzelni, hogy az a csodálatos véletlen távol marad s a romboló elemnek sikerül tovább terjednie; vagy képzeljék el azt, hogy a szél hirtelen megfordul s a lángnyelvek a Radnai-ut házeit kezdik nyaldosni. Tudják-e kérem, hogy mindkét esetben a városnak néhány utcája elpusztul? Ez nem esetlegesség lett volna, ha-

nem teljes bizonyosság. Aki ismeri a Radnai-ut épületeit, vagy a *Cukor-Kotzander-Singer*-féle fatelepek környékét, az tisztában van mindezzel.

S hogy igen sokan ismerik a helyzetet, hogy mindenki látta a bekövetkező óriási veszedelmet, azt igazolja a közönség izgatott hangulata, igazolják azok az elkéseredett kifakadások, amelyek a tűznél jelenlévők ajkairól hallhatók voltak.

Állítsuk-e, hogy ezek a kifakadások, amelyek a vétkes könnyelműséggel dolgozó magisztrátus fejére hullottak, teljesen jogosultak? Állítsuk-e, hogy a város vezetőségének, illetőleg törvényhatósági bizottságának nem lett volna szabad a multban megengedni, hogy a város szivében egymásra halmozzák a tűzfészkeket, amelyek állandó végpusztulással fenyegetik az egész környékét?

Főlöszleges mindezt állítanunk és hangsúlyoznunk, mert szinigazságok a mi állításunk nélkül is.

Arról azonban valőszinőleg nem főlöszleges beszélünk, hogy a *jövőben így marad-e mindez*. Tudtunkkal a *Laendler*eknek adott tíz éves engedély két év múlva lejár s hisszük, hogy akkor komoly szó nem esik az engedély meghosszabbításáról. És hisszük azt is, hogy ez a sors vár mindazokra, akiknek fatelepe a város szivében van. Mert a polgárság nem türeheti, hogy hajlékát állandóan veszélyez-

tessék a város kellő közepén egymás hátán fekvő tűzfészkek.

Ki velők hát a város szivéből!

MESÉ

egy kutbaesett szövetkezetről

Miért nem létesült?

Még sem mese!

— A Hétfő riportja. —

Most, hogy az égen szürke fellegek cirkálnak s csöndesen megeredt az első mélabuval teli eső, önkéntelenül eszébe jut az embernek sok minden, ami a rohamosan közelgő téllal kapcsolatban van.

A téllal első, talán legelső sorban a fa van kapcsolatban. Persze: ezt nem mindenki tudja s különösen nem tudják azok, akik azt sem tudják: milyen fán terem a fa-sziükség. Akik azt hiszik, hogy az erdő azért és csakis azért van, hogy nekik legyen honnan fát hazaszállítani.

Ezeknek a boldogoknak a fa még téle sem okoz gondot. De mivel az emberiség nem csupán ilyenekből áll, ezért támadt egy városi tisztviselőnek az az ötlete, hogy valahogyan *fa-szövetkezetet* hoz létre. Célja ennek az lett volna, hogy a kishivatalnokok, akiket annyira nyom a bu, vagyis a fa, olcsó tüzelő anyaghoz jussanak.

És a tervben volt is életre valóság, ha meggondoljuk, hogy a mult évben fogamzott meg az illető agyában, amikor a faárak nem voltak olyan türethetőek, mint az idén.

A mozgalom megindult s hive is akadt éppen elég.

De egyszerre!! Na ne tessék megijedni. Nem történt semmi komolyabb dolog. Csupán

WEINBERGER FERENCZ

elsőrendű ék-
szerész, nagy
óra-raktára

ARAD

Andrássy-tér,
Központi-szálló
mellett.

Törlesztéses

amortisatiós

PÉNZKÖLCSÖNÖKET
15, 20, 25, 30, 40, 50
és 65 évi időtartamra

4 százalékos törzskamattal földbirtokra és bérházakra a becsérték legmagasabb hányadig rövid idő alatt kieszakozól:

Herzog Sándor

(volt banktisztviselő)

ARAD, Weitzer János-utca 15. sz.

A „Hétfőnek“

nem szabad bizonyítani.

Nem engedi a vizsgálóbíró.

Megfelelőbbek a határozatát. —

— A Hétfő riportja. —

Müller Károlyról, Aradváros ezidőszerint még országgyűlési képviselőjéről már néhányszor alkalmunk volt nézetet nyilvánítani. Tetűk ezt azzal a rajongással, mellyel Müller személye iránt viseltünk s azzal a pártatlansággal, amely vele szemben, föltéve, hogy az ember árnyoldalait keresi, nem is nehéz feladat. Hiszen az éjszakában olyan könnyű a sötétséget megtalálni!

Nemrégiben különös alkalom kínálkozott a fagyos bajszu nagy ember súlyos személyiségével való foglalkozásra. És akkoron „Müller Károly és az emberszeretet“ címen kellő méltatásban is részesítettük a derék és makulátlan lovagnak azt a humánus cselekedetét, melyet özv. Novotnyéval szemben gyakorolt.

Elmondottuk, hogy milyen ígéretet tet az özvegynek, nem hallgattuk el azt sem, hogy ígéretét nem tartotta meg, végül néhány szóval méltattuk az emberszeretetnek ezt az Aradra plántált apostolát, elzöngvén róla, hogy lelketlen, szívtelen, hogy csupán házai és kincsei vannak, szíve a sakálnak meg a hiénának van.

Ez az igazság fajts Müller Károlynak. És a legszigorubbán megindította a cikk szerzője ellen a sajtópert.

A vizsgálóbíró helyettesse ki is hallgatta a szerzőt. Ez fentartotta mindezt, amit irt s bejelentette, hogy a bájos, Müller Károly egyéni ségét annyira jellemző esetet hajlandó bizonyítani.

Rövidesen aztán megjött a vizsgálóbíró ur végzése. A bizonyítást egyszerűen nem engedi meg, mivelhogy — így a vizsgálóbíró — egészen mindég, megfelel-e a Hétfő leírása a valóságnak, avagy nem. Ha igaz is, amit Müller Károlyról irtunk, nem lett volna jogunk föltéve olyan kritikát gyakorolni, mivelhogy a képviselő ur ígérete privát szivesség volt s annak meg nem tartása nem ütközik közérdekbe.

Mindez persze a vizsgálóbíró ur végzésében található föl. Mi tiszteletben tartjuk annak a végzésnek indokait, de senki sem veheti rossz néveve tőlünk, ha nem írjuk alá azokat. Nem pedig azért, mert úgy itéljük, hogy amit Müller Károly tett, az nem csupán egy privát-szivesség meg nem tartása volt, hanem sokkal, sokalta több.

Ezt fejezte ki Vadász Ármánd dr. ékesen abban a felfolyamodásban, amelyet a cikk szerzője nevében benyújtott a vizsgálóbíró végzése ellen, s amelyben a bizonyítás szükségét igazolja.

Hiszük, hogy azt meg is fogják engedni s Müller Károlynak alkalma lesz a bíróság előtt gyönyörködni a saját jólelkiségében.

WEISZ és KLEIN

a legmodernebb dusan felszerelt könyv-kereskedés

ARAD, Minorita-palota.

Körmönfont család

a betegsegélyző pénztárnál

Hamisított utalványok.

Az orvos neve is hamisítva volt.

— A Hétfő riportja. —

Furfangosan kieszelt módon akarta egy pár elbocsájtott vaggongyári munkás az aradi kerületi munkásbiztosító pénztárt megkárosítani és csak a pénztári tisztviselők éberségén mulott, hogy a körmönfont csalóknak nem sikerült bűnös szándékukat olyan mérvben keresztülvinni, amely esetleg érzékeny kárt okozhatott volna a pénztárnak. Munkáskörökben ugyanis általánosan ismert gyakorlata a pénztárnak, hogy a beteg tagok táppénzét rendszerint szombaton fizetik ki a kezelő-orvos utalványának felmutatása ellenében. Ilyen hamisított utalványokkal tettek kísérletet a csalók és a nagy munkatorlódásban, mely különösen szombati napokon szokott felmerülni a pénztárnál, sikerült is nekik egy pár utalványt értékesíteni, míg nem szombaton délelőtt a pénztár egyik számfejtője észrevette a bűnös manipulációt és a hamisított utalvány bemutatóját átadta a rendőrségnek. Nem felel meg tehát a valóságnak egyik aradi lapnak az a híradása, mintha a főbűnös megszökött volna és főleg minden alapot nélkülöz a pénztári alkalmazottakat meggyanúsító része a közleménynek.

Az eset részleteit egyébként itt adjuk:

A kerületi munkásbiztosító pénztár rendezésén szombaton délután fizeti ki keresetképtelen beteg tagjainak a kezelő-orvos által kiállított utalvány ellenében a táppénzt. Természetesen ilyen napokon óriási forgalmat kell lebonyolítani az 14000—15000 tagot számláló pénztár számfejtési osztályának, amely a bemutatott orvos utalvány alapján megállapítja a tag igényjogosultságát és megállapítja a táppénzeket. Ezt az időpontot szemelték ki a csalók bűnös tervük keresztülvitelére és rendszeren szombaton délután jelentkeztek a táppénzért.

Nagy körültekintésre és a körülmények teljes ismeretére valló eljárással végezték munkájukat a jómadarak, amit a körülmény is bizonyít, hogy minden esetben más névre szóló utalványt mutattak be, amelyeken tényleg munkában álló vaggongyári munkások nevei szerepeltek és minden utalványon pontosan fel voltak jegyezve a tag igényjogosultságát megállapító adatok. Ezen adatokhoz pedig — maguk is vaggongyári munkások lévén — benn a gyárban könnyű szerrel hozzájutottak.

Szombaton, e hó 26-án ismét beállított a csalók egyike a pénztárhoz, ezuttal azonban délelőtt, amikor a felek még kisszámaban jelentkez-

nek. Az utalvány egyik pénztári számfejtő kezébe került, akinek gyanusnak tünt föl a kezdetleges írással kiállított utalvány és azzal az ürügygyel, hogy a pénztár csak délután fizeti ki a táppénzt, két órára rendelte be a munkást.

A munkás távozása után azonnal jelentést tett a számfejtő a pénztár titkárnak és a megindított nyomozás igazolta a számfejtő gyanúját. Kitént ugyanis, hogy az utalványon fölűntette t orvos neve hamisított, mert ily nevű beteget az orvos nem is kezelte.

A pénztár följelentésére a délután két órákor megjelent egyént már várta a rendőrség kiküldött közege, aki azonnal letartóztatta és beszállította a rendőrség bünygyi osztályára, ahol a kihallgatás során azt vallotta, hogy ő neki nincs része a csalásban, csak egyik munkástársának fölkerésére járt el a pénztárnál.

A megejtett nyomozás eddig három foglalkozás nélküli volt vaggongyári munkásra tereli a gyanút, akik minden valószínűség szerint részesei a csalásnak. Az eddigi kinyomozott adatok különben kétségtelenné teszik, hogy a legközelebbi idő alatt hurokra kerülnek a bűnösök.

Hiteles forrásból beszerzett információk szerint a pénztár kára nem haladja meg a száz koronát.

Telefon 162.

Telefon 162.

Olcsó tüzelés takaréktüzelőkben elsőrendű szagtalan

Porosz kocka-szénnel.

Háztartási célra elsőrendű darabos uradalmi

Bükkfa - szén.

Ipari és kovácsolási célokra osztraui Henrik-anai kétszer mosott

Kovács kőszén.

Ezen kovácsszén 7200 hőfokkal bir, alig 1/2% kénnel és a legkitűnőbbnek van elismerve.

Porosz légszesz-pírszén.

Mindezen szénfajok állandóan Boros Béni-tér 12. szám alatt levő telepünkön kaphatók a legjutányosabb árak mellett.

Reusz Mór és Fia

széntelege.

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Béni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fetékárakban, bel- és külföldi fénymázakban, ecsetekben stb. stb.

MOBLES & HOARE angol hintófénymázak főraktára.

Saját gyártmány: „Napfény” ezüstszerű kályhatisztítószer, „Rózsa” cipőcserme, „Rózsa” fémtisztítópaszta, „Rózsa” kályhapaszta, mindenféle bőrfényesítő mázak és conserválószerek u. m. vaselin, bőrszir, nyeregszappan pataszir stb.

Olesó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

valamint gyökeres riparia portalis szőlő-vesszőket bármely mennyiségben szállít:

HÁMORY-GAZDASÁG

SZŐLLO-OLTVÁNY-TELEPE ARAD.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Aki

„Hófehér” fogakat akar

vegye meg bizalommal a törvényesen védett és szabadalmazott NÁDLER-féle

„HÓFEHÉR”

fogtisztító szert,

mert ezzel a szerrel már az első használat után is meglepő eredményt lehet elérni.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor. 50 fill.

Kapható a készítőnél:

Nádlér Lajosnál,

Andrássy-tér 20.

Főraktár: Vojtek és Weisz drogériája Arad

Legelsőrendű arankamentes államilag ólomzárótt

Lucerna és vörös heremag,

tisztán kezelt nehéz gazdasági

pörkölt szalonna,

vegytiszta savmentes gépolaj, I/a kékuszó kocsikenőcs, eredei quadlinburgi répamazvak, len-, kender- és juttazsók, ponyvák, hazai gyártmányú lópokrócok nagy választékban, konyha- és marhasó por, kocka és briquette alakban, biza és rozskorpa, „Derby” melasse

nagyban és kicsinyben kapható a legalacsonyabb napi ában

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél

ARADON, Boros Béni-tér és Vebőczy-utca sarkán.

Nem szövetkezeti tagok is előnyös árak mellett lesznek kiszolgálva.

Makkoltatás.

Alvácza vasuti állomás közelében elterülő Prihódest, Tataresd, Brassó, Bagára és Ponorvölgy nevű 2600 kat. hold bükkös erdőnkben az idei bőtermésű

makk, makkoltatásra bérbeadandó.

Bővebbet

Seidner Bernát és Fia cégnél

Berzován. (Aradmegye.)

9320

Negyed órán belül megszünteti a

fejfájást

a hirneves

Rozsnyay fejfájás

elleni pastilla.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. ára 1 korona.

Páratlan hatása

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyay-féle

Kárpáti gyomorcsepp.

Kapható csakis

Rozsnyaygyógyszertárban

Arad, Szabadság-tér.

Iskolai könyvek

használtak is
legjobban be-
szerezhetők
az ö s s z e s
helybeli és vi-
déki iskolák
tanulói ré-
szére

Ingusz I. és Fia

könyv és iskolaszer keres-
kedésében.

ARAD,
Weitzer J.-utca
Telefon 517.

9211

**Előjegyzések hasz-
nált könyvekremár-
most elfogadtatnak.**

DICK SAMU

órák- és látszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer J.-u. sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két
évi jótállás mellett, a legolcsóbb áron.

Raktáron tart mindennemű színházi látszó-
veket a legkülönbözőbb kiállításokra, legfő-
nyomban lorgnott orrcsipek és szemüvegek, arany-
ezüst, nickel és tekenősbéka csontkeretekben
legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor-
must és szesz részére, továbbá mindenféle hő-
mérők mindennemű kivitelben. 7680

Szemüvegek és orrcsipek
orvosi rendelés szerint azonnal készíttetnek

Városi és megyei telefon 324. szám.

Tűzifa.

Bükk, cser, gyertyán és
tölgy hasábfá, valamint do-
rong tűzifa jutányos áron
kapható kicsinyben. Faraktár

Arad, Nagyvárad-ut 2a.

Vaggonrakományonkinti megren-
delések ugy tűzifa, mint ká-
dár dongafára elfogadtatnak.

NACHT VIKTOR,
Arad, Petöf-utca 8. szám.

M. kir. szabadalmazott

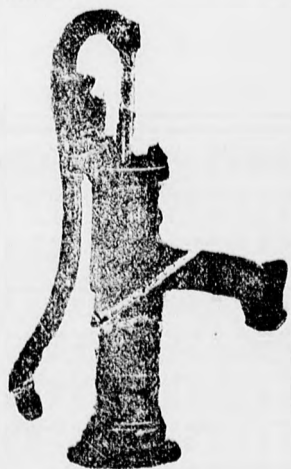
borszivattyúk

és hozzávaló legjobb minőségű gummicső-
vek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig ki-
folyik, a szőlőmagvak, hések és egyéb tisztát-
lanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
attyú nem romlik és a bort nem ronthatja. A
gépezet jó működéseért 3 évi jótállás (ingyen
javítás.)

Tűzi fecskendők

golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb
mert homokos és sáros víz használatánál sem
tagadja meg a szolgálatot. A gép jó működé-
seért 3 évi jótállás (ingyen javítás.) Hozzávaló
országos egységes csavarok és a legjobb minőségű
belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb
áron

Kutak

hozávaló

csövekkel,

decsőbbak és job-
bak mint bármely
bel- vagy külföldi
gyárban.

Hönig Ottó

M. kir. szab. tűzi fecskendő és szivattyú-készítő
Arad, Rákóczy-utca 27. szám.
Permetező javítások elfogadtatnak.

Koch

Dániel

villanyvilágítási
és telefon-berendezés
vállalata

Deák Ferenc-u. 42.

Fehér Keresztrel szemben

Elvállal villanyos vi-
lágítási és házi telefon
berendezéseket jutá-
nyos áron.

Gáz-, petroleum-lusz-
terek villanyosra átala-
kítása.

Villanyos világítási
javításokat azonnal esz-
kölők.

Költségvetések min-
den kötelezettség nél-
kül.

Mi történt az éjjel?

Semmi. Csupán kiderült, hogy a Nap nevű
égitest teljesen fölösleges, mert a

Benoid gázvilágítás

teljesen pótolja. A Benoid-gáz nemesak a
egolcsóbb, hanem

Fényt, Hőt, Erőt

mindenütt alkalmazható.

Díjtalan felvilágosítást ad

Magyar Benoid-gáz R.-t. Arad.
Telefon 561.

Budapest, Andrassy-ut 17.

Telefon 28-60.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyár-
tásnak, melyben a francia jel-
leg kifejezetten érvényesül smint
ilyen az idegen pezsgőket pó-
tolni van hivatva.

Arad-hegyaljai h. e. motoros vasit.

M E M E T R E N D

Érvényes 1908. évi május 1-től

Arad-Györök.

Vissza

Table with columns for train numbers (e.g., 2, 4, 6, 10, 12, 14, 18, 20, 22), kilometers, and departure/arrival times. Includes a diagram showing the route from Arad to Györök and back.

Györök-Radna

Vissza

Table with columns for train numbers (e.g., 202, 204, 206, 208, 212, 214, 216, 220, 222), kilometers, and departure/arrival times. Includes a diagram showing the route from Györök to Radna and back.

Györök-Pankota

Vissza

Table with columns for train numbers (e.g., 102, 104, 106, 108, 112, 114, 116, 120, 122), kilometers, and departure/arrival times. Includes a diagram showing the route from Györök to Pankota and back.

Megjegyzések:

- 1. Az állomások nevei mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvassandók.
2. Az érkezési és indulási idők közép európai időre vonatkoznak.
3. Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 559 percig a percek jelző számjegyek alkalmazásával van kitüntetve.
4. A csatlakozó vonatok adatai kisebb betűkkel vannak nyomtatva.
5. A csatlakozásnál kitüntetett és ott zárjelek közé fogott szám azt a számot mutatja, mely alatt a menetrend-hirdetményben a csatlakozó vonatszakszav megadható.
6. Jelmagyarázat.
V. v. = vegyes vonat. — f. m. h. = feltételes megállóhely.
* = Usak minden vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Az igazgatóság.